

[Landbrugsministeren.]

som den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti (Frøkjær). Jeg har Indtrykket af, at det vilde have været mere konsekvent, hvis han havde fulgt Ordføreren for de Konservative og var gaaet imod Lovforslaget; og jeg tør ikke endnu tro, at han efter disse Udtalelser gaar med til Forslaget.

Det ærede Medlem udtalte, at det havde været en Forudsætning, den Gang Loven i Sommersamlingen blev vedtaget, at den Jord, der blev indkøbt for de 10 Mill. Kr., skulde udstykkes i forskellig Størrelse og efter forskellige Former. Jeg vil gerne spørge det ærede Medlem, om ikke Lovforslaget her netop indeholder Mulighed for, at Jorden udstykkes i forskellig Størrelse og efter forskellige Former. Det foreslaas netop i Lovforslaget, at der kan oprettes almindelige Husmandsbrug og Gaardmandsbrug indtil 15 ha middelgod Jord. Ingen vil vel paastaa, at det ikke er meget forskellige Størrelser, her er Tale om. Det foreslaas dernæst, at i Almindelighed skal Udstykning foregaa efter 4. Oktober-Lovens Principper; men det fastslaas ogsaa i § 3, at hvis en Parcelkøber ønsker det, kan han frit faa Jorden afhændet efter de Principper, der er udtrykt i den gamle Husmandslov; det er kun disse to Principper, der er gældende i Jordlovgivningen, og man har derfor fuldt ud imødekommet de to Krav, der er stillet: Kravene om Adgang til at udstykke i forskellig Størrelse og efter forskellige Former. Naar det ærede Medlem alligevel var misfornøjet med Lovforslagets Bestemmelser, forekommer det mig, at hans Misfornøjelse i alt Fald ikke blev begrundet i de Udtalelser, han fremsatte.

Naar vi har to Former at udstykke efter her i Danmark, og naar man med Hensyn til det foreliggende Lovforslag netop har ønsket, at det skulde give Mulighed for Udstykning efter begge Former, og naar der saa nøjagtigt indsættes i Lovforslaget Bestemmelser, der giver en saadan Mulighed, kan man i hvert Fald ikke være misfornøjet, saa burde man endogsaa, synes jeg, have takket for Lovforslaget. Det er dog givet, at man her maa rette sig efter de Principper og de Bestemmelser, som nu har været gældende i 10 Aar, hvorefter Udstykning efter 4. Oktober-Loven foregaa saaledes, at Brugeren faar Jorden og skal svare Afgift af den til enhver Tid fastsatte Jordværdi, og de, der faar Jorden overladt efter den gamle Husmandslov, maa betale for den Købesum, for den Værdi, til hvilken Udstykningsforeningen eller andre Sælgere

har den Jord, som de overlader Husmændene. Hvis man ikke skal bryde disse Principper, kan man ikke affatte Loven anderledes, end den her er affattet.

Det ærede Medlem sagde, at den sønderjydske Befolkning — men vi har jo allerede hørt, at der er en Del af den sønderjydske Befolkning, som er fuldt tilfreds med Lovforslaget — ikke ønskede at komme ind under det Statsformynderi, som der gives Udtryk for i Lovforslaget. Jeg vil gerne heroverfor sige, at der findes ikke Spor af Statsformynderi her. De, der faar overladt Jord efter den første Paragraf i Loven, bliver lige saa frit stillet med Hensyn til deres Afgift af Jorden som de, der faar den efter § 3; de har den fulde Dispositionsret med Hensyn til, om de vil dyrke Roer, Korn eller Græs, eller hvorledes de vil bære sig ad. Den eneste Begrænsning er denne, at hvis de ikke kan svare deres Renter, er der Mulighed for, at Staten kommer og siger: Saa kan I ikke beholde Ejendommen. Men den samme Mulighed og Udsigt er til Stede for dem, der faar Jord overladt efter § 3, efter den Lov, som det ærede Medlem og hans Parti jo har berømmet i saa høje Toner gennem mange Aar. Hvis man skal følge Loven og overlade Jorden efter den gamle Husmandslovs Principper, men paa den Maade, at de, der skal have Jorden, faar den til Jordværdien, uanset om Staten har ofret betydelige Kapitaler paa Grundforbedring, uanset om Staten, da den købte, maaske har givet 20—30 pCt. over Jordværdien; uanset hele det Forskelsbeløb, som ligger mellem den nuværende Jordværdi og saa den Pris, som Staten har givet, og de Summer, som Staten har betalt til Grundforbedring og Vejanlæg — ja, saa er det ikke Statsformynderi, men saa er det en Statsgave af et saadant Omfang, at Rigsdagen meget sjældent gennemfører en Lovgivning af den Art. Det vil ikke blive Smaabeløb, Staten kommer til at betale ved en saadan Lovgivning, og jeg synes, at naar man fra alle Sider er betænkelig ved at yde Statsgaver til enkelte Statsborgere, skulde man ikke anvise en Udvej som den, det ærede Medlem her anviser.

Det ærede Medlem rettede det Spørgsmaal til mig, om jeg vilde fortolke sidste Punktum i § 3 saaledes, at den Pris, der af Husmændene skulde betales for Jorden, skulde være den almindelige Handelspris. Jeg vil hertil svare, at jeg selvfølgelig vil fortolke Bestemmelsen saaledes, som der staar i Loven, og der staar udtrykkeligt, at Købesummen for Parceller i saadanne Tilfælde skal beregnes efter den af Jordfonden betalte Pris for Jorden og Fondens Udgifter